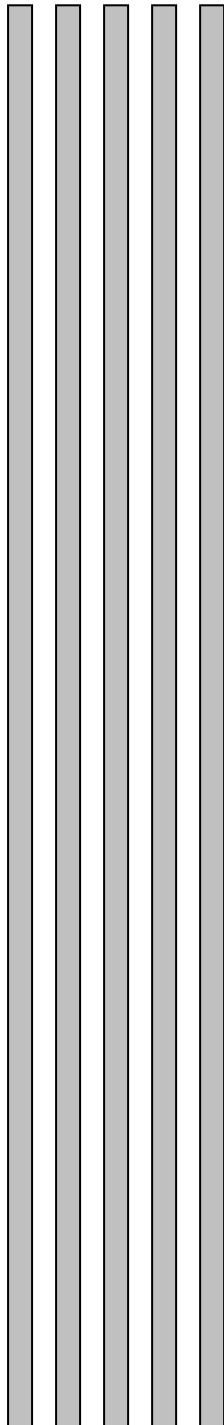

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ІШКІ ІСТЕР МИНИСТРЛІГІ
БӘРІМБЕК БЕЙСЕНОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАРАҒАНДЫ АКАДЕМИЯСЫ**

**ҚЫЛМЫСТАРДЫ АШУ ЖӘНЕ ТЕРГЕП-ТЕКСЕРУДІ
ТЕХНИКА-КРИМИНАЛИСТИКАЛЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ
КАФЕДРАСЫ**

**Күндізгі оқыту факультетінің 4 курс курсанттары үшін
2016-2017 оқу жылының 7 семестріне арналған
«Маманның тергеу әрекеттеріне қатысуы» пәні
бойынша дәріс және тәжірибелік сабақтардың
ЖОСПАРЛАРЫ
және әдістемелік нұсқаулар**

ҚАРАҒАНДЫ 2016

**Күндізгі оқыту факультетінің 4 курс курсанттарын
2016-2017 оқу жылының 7 семестрінде оқытуға арналған
«Маманның тергеу әрекеттеріне қатысуы» пәні бойынша
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР**

«Маманның тергеу әрекеттеріне қатысуы» пәнін оқыту барысында тергеу әрекеттерін жүргізу кезінде арнайы білімдерді қолдану тұрғысындағы сұрақтар қарастырылады.

Оқу пәнін зерделеу мақсаты – курсанттарды тергеу әрекеттерін жүргізу кезінде арнайы білімдерді қолдана білу бойынша іскерліктер мен дағдыларға үйрету.

Пәнді оқу барысында курсанттар тергеу әрекеттерін жүргізу процесінде іздер мен объектілерді табу, анықтау, алу және алдын ала зерттеу бойынша дағдылар мен іскерліктерді игереді.

Пәнді оқытудың ерекшелігі болып тергеу әрекеттерін жүргізу процесінде табылған іздер мен объектілерді алдын ала зерттеу және қылмыстарды «ізін суытпай» ашу, сондай-ақ алынған ақпаратты келесіде болжамдар жасау мен оларды тексеру үшін жедел-тергеу қызметкерлеріне ұсыну табылады.

Курсанттар бағдарламада көрсетілген тақырыптардың теориялық ережелерін меңгеруі тиіс. Бұл кезде оқу материалымен өз бетімен жұмыс жасау маңызды рөл атқарады. Сабақтарға дайындалу барысында курсанттар дәріс конспектілері мен әдістемелік талдауда көрсетілген әдебиетті, Қазақстан Республикасының қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерін зерделегені жөн.

«Маманның тергеу әрекеттеріне қатысуы» пәнін оқытуға 120 сағат бөлінген, соның ішінде аудиториялық – 90 сағат (дәріс – 12 сағат, тәжірибелік – 78 сағат) және 30 сағат курсанттың өзіндік жұмысына арналған. Білімді қорытынды бағалау нысаны – емтихан.

Бұл пәнде араларында белгілі бір байланыстар бар бес тақырып ұсынылған. Оқу материалы келесідей тәртіппен түсіндіріледі, яғни бастапқыда заттай объектілерді зерттеудің қарапайым (жалпығылыми) әдістері мен тиісті техникалық құралдар, осыдан кейін бұрынырақта алған білімнің көмегі арқылы олардың күрделі, арнайы әдістері зерделенеді. Сабақтың жоспарында бірыңғай нөмірлеу арқылы курсты зерделеудің кезектілігі, яғни: дәрістер мен тәжірибелік сабақтар көрсетілген. Оқу-әдістемелік тәжірибе курсанттардың сабақтарға сапалы да тыңғылықты дайындалуының келесідей кескінін көрсетіп отыр.

1. Дәріс сабақтары.

2. Дәріс – оқытушылардың курсанттарға негізгі білімді ауызша түрде жеткізетін жоғары оқу орындарындағы маңызды оқу сабақтарының бір түрі. Дәріс оқытылатын курс туралы жүйеленген түсініктер береді және бұрынырақта оқулықтар мен оқу құралдарында көрініс таппаған және осы ғылым саласындағы бүгінгі күндегі құндылықтар мен жаңалықтарды көрсетеді.

Дәріске дайындалу өзіне келесілерді кіргізе алады:

- тиісті тақырыптың шамаланған мазмұнымен танысу;
- дәрісті тыңдау барысында назар аудару қажет болатын сұрақтарды анықтау;
- дәріс бойынша жұмыс жасауға арналған негізгі және көмекші материалдарды дайындау (дәптерлер, қаламсаптар, түсті қарындаштар, маркерлер және тағы басқалар).

Негізгі ғылыми ережелер мен фактілерді, қорытындылар мен жинақтарды таңдауға және жазуға үйрену маңызды. Конспектiнiң тезистiк сипаты ойға қонымды болып табылады, өйткені онда тек негізгі ережелер мен оларды бекітетін аргументтердің қатары айқындалады. Жазуды жылдамдату үшін сөздерді қысқартуды, шартты белгілерді, символдарды кеңінен қолданған жөн.

Конспектiнi ресiмдеу бойынша ұсынымдар:

- әрбір жаңа дәріс бойынша конспект жаңа беттен басталады, онда дәріс датасы, тақырыптың атауы, мақсаты мен жоспары көрсетіледі;
- дәптер беттерінің шет жағынан кең орындар (широкие поля) қалдырған жөн, себебі өзіндік жұмыс барысында оған өз ескертулерін, толықтырулар, цитаталар, оқулықтар мен басқа да әдебиеттерден қысқаша үзінділерді жазу қажет;
- конспектіге жазулар түсінікті, жүйелі және дәрістің маңызды сәттерін бөліп көрсету арқылы жазылады. Бұл үшін түсті жарқын бояулы маркерлерді, фломастерлерді, қарындаштарды қолдануға болады.

2. Тәжірибелік сабақтар.

Тәжірибелік сабақтарға дайындалу барысында курсанттарға келесілер қажет:

- сабақта қарастырылатын сұрақтарға дайындалу;
- әдістемелік ұсынымдар, анықтамалық әдебиет.

Тәжірибелік сабақтарды жүргізу барысында курсанттарға келесідей талаптар қойылады:

- қажетті дәптерлермен, қағаз парақтарымен, түрлі-түсті қаламсаптарымен (қарындаштармен) сабаққа дайын болып келу;
- сабақ барысында белсенділік таныту, тапсырмаларды ҚПК және әдістеме талаптарына сәйкес орындау.

Тәжірибелік сабақтар екі оқытушымен полигонда және зертханаларда оқу тобын екі кішігірім топқа бөлу арқылы жүргізіледі.

Жаттығуларды орындау кезінде курсанттар тергеу әрекеттерінің хаттамаларын толтырып, ол белгіленген мерзімде тексеру үшін оқытушыға ұсынылады, табылған және алынған іздер мен объектілер буып-түйіледі.

1. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың директивтік құжаттарын, мемлекетті билік органдарының, басқарма мен соттың құжаттарын, қылмыспен күрес жүргізу саясатын және осы кезеңдегі құқық қорғау органдарының міндеттерін айқындайтын ҚР ІІМ қолданыстағы заңнамалары мен бұйрықтарын зерделеу. Теориялық білім тәжірибемен, ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың жұмыс

тәжірибесімен байланысты болуы тиіс. Курсант арнайы білім мен әдістерді жалпы әлеуметтік жағдайда нақты көре білуі, қоғамдық құбылыстар мен процестердің құқықтық сипатын түсіне білуі керек.

1. ҚР ІІМ Б.Бейсенов атындағы Қарағанды академиясының курсанттарына осы курсты оқыту тек дәріс және тәжірибелік сабақтармен ғана шектеліп қоймастан, сонымен қатар белгілі бір көлемде монографиялармен және басқа да қайнар көздермен өз бетімен жұмыс жасау арқылы да жалғастырылады. Әдебиеттің қайнар көздерімен жүйелі түрде жұмыс жасау теорияны терең меңгеруді, берік және жанжақты білімдер алуды, жоғары кәсіби және моральдық қасиеттерге ие болуды қамтамасыз етеді. Осы мақсатта курсант қосымша әдебиеттерді оқуы және конспектілеуі тиіс. Осы курс бойынша нормативтік құжаттар мен оқу әдебиеттерін өз бетімен зерделеу бойынша әдістемелік ұсынымдар мен конспектілеуге жататын қайнар көздердің тізімі әрбір оқу тобына беріледі.

2. Қысқаша конспект жасау және тақырыптың әрбір сұрағы бойынша шамаланған жоспар құру. Конспектіде тек қана осы тақырыпқа қатысты зерделенетін жұмыстың ең негізгісін жазған жөн. Кез келген жұмысты зерделеуді ең алдымен мазмұннан бастаған дұрыс. Жұмыстың әрбір параграфы логикалық тұрғыда аяқталған бөлімдерге бөлінеді, ал бұл бөлімдер өз кезегінде сұрақтарға, сұрақшалар мен тұжырымдауларға бөлінеді. Осылайша, 40-50 бет көлеміндегі мәтінде 12-18 құрылымдық-логикалық бірлікті немесе тезисті бөлуге болады және келесіде оларды конспектіге шығару қажет. Жеке фраза, цитата немесе анықтама толығымен жазылуы мүмкін, яғни бұл автордың негізгі ойын айқындайды және қосымша қысқартуларды қажет етпейді. Кез келген қайнар көзді оқып-тануы немесе конспектілеу кезінде әсіресе қылмыстың ашылуына немесе іс бойынша маңызды мән-жайларды анықтауға ықпал етуші әрекеттер мен тактикалық тәсілдерді ерекше белгілеп өткен жөн. Әрбір курсант тәжірибелік сабақтың әрбір сұрағы бойынша қысқаша жоспар құруы тиіс. 3-5 тармақтан тұратын жоспар жауап беру барысында оның құрылуының бағдарламалық кескіні ретінде қызмет етеді және ұсынылып отырған материалдың дұрыстығы мен логикалық үйлесуін бақылауға мүмкіндік береді.

ЕСКЕРТУ.

1. Сабақты жіберіп алған курсанттар кафедрада бар дәріс қоры мен ұсынылатын әдебиетті зерделегеннен кейін оны конспектіде қалпына келтіруге міндетті; тәжірибелік сабақты жіберіп алғандар оның орындалуы бойынша оқытушыдан кеңес алуы тиіс және кабинет бастығынан қажетті материалдарды алып тапсырманы толық орындап, оны белгіленген мерзім ішінде тексеру үшін тапсырулары қажет.

2. Ағымдағы және қорытынды сабақ үлгерімін жүргізу үшін білім мен іскерліктің межелік бақылауы өткізілуі ұйымдастырылады. Баға ағымдағы үлгерімнің нәтижелерін ескере отырып анықталады және журнал мен ведомостің жеке графасына қойылады.

1. Тәжірибелік сабақтың тақырыбына байланысты топта келесі құжаттар мен заттар болғаны жөн:

- қылмыстық және қылмыстық-процестік кодекстер (ағымдағы оқу жылына шаққандағы заңнама жағдайлары бойынша);

- анықтамалықтар және процесуалдық құжаттар мен ҚР ІІМ қызметтік қағаздарының үлгілері;

- жұмыс дәптерлері, сызғыштар, автоқаламдар, қарындаштар, кеңсе өшіргіштері және тағы сол сияқтылар.

Төменде курстың жайып көрсетілген тақырыптық жоспары, дәріс және тәжірибелік сабақтар жоспарының реттік нөмерлеріне сәйкес келетін сабақтардың реттік нөмерлері келтіріледі.

**Күндізгі оқыту факультетінің 4 курс курсанттарын
2016-2017 оқу жылының 7 семестрінде оқытуға арналған
«Маманның тергеу әрекеттеріне қатысуы» пәні бойынша
ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР**

Тақ. №	Тақырыптың атауы	Сағаттар саны		
		дәріс	тәж.	КӨЖ
1	Маманның тергеу әрекеттерін жүргізу барысына қатысуының құқықтық, ұйымдастырушылық және тактикалық негіздері	2	2	2
2	Маманның қарап-тексеруді жүргізуге қатысуы	2	2	2
3	Қылмыстың жекелеген түрлері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері	2		10
3.1	Ұрлық, тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері		18	
3.2	Адам өлтіру және зорлау істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері		10	
3.3	Азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері		6	
3.4	Жол-көлік оқиғалары туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері		8	
3.5	Бұзақылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері		4	
3.6	Есірткі заттар, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымы туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері		4	
4	Тергеу әрекеттерін жүргізу барысында іздер мен объектілерді алдын ала зерттеу	2	6	6
5	Маманның жекелеген тергеу әрекеттерін жүргізу барысына қатысуы	2		8
5.1	Маманның тінту және алу жүргізу барысына қатысуы		4	
5.2	Маманның айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылау мен тергеу экспериментін жүргізу барысына қатысуы		6	
5.3	Маманның жауап алу және тану үшін көрсетуді жүргізу барысына қатысуы		6	
6	Маманның салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілер алу барысына қатысуы	2	2	2
	БАРЛЫҒЫ	12	78	30

№ 1 ТАҚЫРЫП	Маманның тергеу әрекеттерін жүргізу барысына қатысуының құқықтық, ұйымдастырушылық және тактикалық негіздері
	Дәріс 2 сағат

Жоспар:

1. Маманның түсінігі, оның тергеу әрекеттерін жүргізу барысына қатысу тәртібі мен жағдайлары. Маманның міндеттері мен құқықтары.
2. Маманның жедел-тергеу тобының жұмысына қатысуы.
3. Тергеу әрекеттерін жүргізу барысында дәлелдемелерді табу, бекіту және алу үшін ғылыми-техникалық құралдарды қолдану.
4. Маманның тергеу әрекеттерін жүргізудің дайындық және қорытынды сатыларында қатысуы.

Әдебиет:

Негізгі:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық–процестік кодексі. Алматы, «Норма-К» баспасы, 2014.
2. «ПО жедел-криминалистикалық қызметті жүзеге асыру Ережесі» Қазақстан Республикасы ПМ № 75 бұйрығы. 21.07.2014 ж..
3. Қазақстан Республикасының “Қазақстан Республикасындағы соттық- сараптамалық қызмет туралы” Заңы. 20.01.2010ж
4. Криминалистика: Оқулық. Е.Ф.Жәкішевтің редакциялауымен. – Алматы, 2006.
5. Шакенов А.О. Криминалистика. Оқулық. – Астана, 2008.
6. Шакенов А.О. Сот экспертологиясы. Оқулық құрал. Қарағанды, 2011.
7. Криминалистика: Учебник / Отв. ред. Б. М. Нурғалиев. Караганда: Болашақ-Баспа, 2009.
8. Справочная книга следователя», под редакцией Д.Т.Кенжетаева, Караганды, 2015 г.
9. Ищенко, П.П. Специалист в следственных действиях: учеб. пособие / П.П. Ищенко. – М.: Норма, 1990. – 254 с.
10. Хрусталева В.Н., Трубицын Р.Ю. Участие специалиста-криминалиста в следственных действиях. - СПб.: Питер, 2003 .
11. Гинзбург А.Я., Поврезнюк Г.И., Оганов Н.И. Криминалистика: рекомендации к раскрытию преступлений. Учебно-практическое пособие.- Алматы: Жеті жарғы, 2005.

Қосымша:

1. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г. и др. Криминалистика. Норма - 2007, 944 с.
2. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза: Курс общей теории. М.: Норма, 2006.
3. А.А.Гинзбург, Г.И.Поврезнюк, А.В.Калинин, справочник следователя. Алматы, 1998г.
4. Руководство для следователей. – М., 1981г. т.1.

5. Бишманов Б.М. Эксперт и специалист в уголовном судопроизводстве. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2003.

6. Дильбарханова Ж.Р. Специальные знания в расследовании транснациональных преступлений. - Алматы, 2007.

7. Коржумбаева Т.М. Теоретические и практические проблемы использования специальных знаний при расследовании краж: дис. ... к.ю.н. - Алматы, 2005.

8. Коржумбаева Т.М. Использование специальных знаний при расследовании краж: Учебное пособие. – Алматы: ООНИиРИП Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2012.

9. Поврезнюк Г.И., Брушковский К.Б. Специалист в уголовном и гражданском судопроизводстве. Учеб.-практ. Пособие / Под ред. проф. А.Ф. Аубакирова. –Алматы, 2001.

10. Сырков С.М, Меженцев Г.Н. Участие специалиста в осмотре орудий взлома на местах кражи. - М.: ВНИИ МВД СССР, 1982.

№ 1 ТАҚЫРЫП	Маманның тергеу әрекеттерін жүргізу барысына қатысуының құқықтық, ұйымдастырушылық және тактикалық негіздері
№ 1 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Қылмыстық-процестік заңнамада арнайы білімдерді қолдану регламентациясы.

2. Маманның түсінігі, оның құқықтары мен міндеттері.

3. Тергеу әрекетін жүргізудің дайындық кезеңінде маман-криминалистің рөлі.

4. Тергеу әрекетінің жұмыс кезеңінде қолданылатын іздерді табу, бекіту және алудың техника-криминалистикалық құралдары.

5. Маманның тергеу әрекетінің қорытынды кезеңіндегі рөлі.

Тәжірибелік тапсырма

Курсанттар сабақта сұрақтарды қарастырғаннан соң, сабақтың тақырыбы бойынша бақылау-үйрету бағдарламаларын шешеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

Курсанттың өзіндік жұмысы - 2 сағат

Мақсат: Маман қызметінің құқықтық және ұйымдастырушылық негіздері туралы теориялық білім алу.

Міндеттер: Тергеу әрекеттерін жүргізу барысына маманның қатысуының құқықтық және ұйымдастырушылық негіздері туралы негізгі ережелерді зерделеу.

Өз бетімен келесі сұрақтарды зерделеу қажет:

Арнайы білімдердің түсінігі мен мәні. Қылмыстық-процестік заңнамада білгір тұлғалардың білімін қолдануды реттеу. Арнайы

білімдерді қолдану нысандары. Тергеу және басқа да процессуалдық әрекеттерді жүргізу кезінде арнайы білімдерді қолданудың мақсаттары. Маманның тергеу әрекеттерін жүргізу барысына қатысуының ұйымдастырушылық аспектілері. Маманның құқықтары мен міндеттері. Маман мен тергеушінің өзара әрекеттесу принциптері. Маманның жедел-тергеу тобының жұмысына қатысуы.

Конспектілеу қажет: Маман-криминалистің тергеу әрекеттеріне қатысуы. – Санкт-Петербург, 2003. – 208 б. (Дәрістердің электрондық ресурсы) 7-14 беттер.

№ 2 ТАҚЫРЫП	Маманның қарап-тексеруді жүргізуге қатысуы
	Дәріс 2 сағат

Жоспар:

1. Қарап-тексерудің түсінігі, мәні, түрлері.
2. Оқиға болған жерді қарап-тексеруді жүргізуде маманның қатысуының ерекшеліктері.
3. Оқиға болған жерді қарап-тексеру кезінде фототүсіру мен бейнежазбаның ерекшеліктері.

Әдебиет:

Негізгі:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық–процестік кодексі. Алматы, «Норма-К» баспасы, 2014.
2. «ПО жедел-криминалистикалық қызметті жүзеге асыру Ережесі» Қазақстан Республикасы ІІМ № 75 бұйрығы. 21.07.2014 ж..
3. Қазақстан Республикасының “Қазақстан Республикасындағы соттық- сараптамалық қызмет туралы” Заңы. 20.01.2010ж
4. Криминалистика: Оқулық. Е.Ғ.Жәкішевтің редакциялауымен. – Алматы, 2006.
5. Шакенов А.О. Криминалистика. Оқулық. – Астана, 2008.
6. Шакенов А.О. Сот экспертологиясы. Оқулық құрал. Қарағанды, 2011.
7. Криминалистика: Учебник / Отв. ред. Б. М. Нурғалиев. Караганда: Болашақ-Баспа, 2009.
8. Справочная книга следователя», под редакцией Д.Т.Кенжетева, Караганды, 2015 г.
9. Ищенко, П.П. Специалист в следственных действиях: учеб. пособие / П.П. Ищенко. – М.: Норма, 1990. – 254 с.
10. Хрусталеv В.Н., Трубицын Р.Ю. Участие специалиста-криминалиста в следственных действиях. - СПб.: Питер, 2003 .
11. Гинзбург А.Я., Поврезнюк Г.И., Оганов Н.И. Криминалистика: рекомендации к раскрытию преступлений. Учебно-практическое пособие.- Алматы: Жеті жарғы, 2005.

Қосымша:

1. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г. и др. Криминалистика. Норма - 2007, 944 с.
2. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза: Курс общей теории. М.: Норма, 2006.
3. А.А.Гинзбург, Г.И.Поврезнюк, А.В.Калинин, справочник следователя. Алматы, 1998г.
4. Руководство для следователей. – М., 1981г. т.1.
5. Бишманов Б.М. Эксперт и специалист в уголовном судопроизводстве. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2003.
6. Дильбарханова Ж.Р. Специальные знания в расследовании транснациональных преступлений. - Алматы, 2007.
7. Коржумбаева Т.М. Теоретические и практические проблемы использования специальных знаний при расследовании краж: дис. ... к.ю.н. - Алматы, 2005.
8. Коржумбаева Т.М. Использование специальных знаний при расследовании краж: Учебное пособие. – Алматы: ООНИиРИП Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2012.
9. Поврезнюк Г.И., Брушковский К.Б. Специалист в уголовном и гражданском судопроизводстве. Учеб.-практ. Пособие / Под ред. проф. А.Ф. Аубакирова. –Алматы, 2001.
10. Сырков С.М, Меженцев Г.Н. Участие специалиста в осмотре орудий взлома на местах кражи. - М.: ВНИИ МВД СССР, 1982.

№ 2 ТАҚЫРЫП	Маманның қарап-тексеруді жүргізуге қатысуы
№ 1 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Қарап-тексерудің түсінігі мен түрлері.
2. Оқиға болған жерді қарап-тексерудің түрлері, міндеттері және принциптері.
3. Оқиға болған жерді қарап-тексеруді кезінде табылатын іздер және заттармен жұмыс жасаудың жалпы тәртібі (іздерді табу, бекіту, алу және олардың сақталуын қамтамасыз ету).
4. Оқиға болған жерді қарап-тексеру кезіндегі бекітудің түрлері.

Тәжірибелік тапсырма:

Курсанттар сабақта сұрақтарды қарастырғаннан соң, сабақтың тақырыбы бойынша бақылау-үйрету бағдарламаларын шешеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

Курсанттың өзіндік жұмысы – 2 сағат

Мақсат: Қарап-тексерудің түсінігі, міндеттері мен мазмұны, оның кезеңдері (сатылары); түрлері; ұйымдастыру және жүргізу тәртібі туралы теориялық білімдер алу.

Міндеттер: Қарап-тексерудің негізгі теориялық ережелерін зерделеу, оқиға болған жерге қарап-тексеру жүргізудің практикалық іскерлігіне дағдыландыру.

Өз бетімен келесі сұрақтарды зерделеу қажет:

Оқиға болған жерді қарап-тексеру. Жергілікті жерді қарап-тексеру. Бөлмені қарап-тексеру. Оқиға орны болып табылмайтын тұрғын жайлар мен басқа да заңды иеліктегі жерлерді қарап-тексеру. Заттар мен құжаттарды қарап-тексеру. Жануарлар мен олардың мәйіттерін қарап-тексеру. Куәландыру.

Оқиға болған жерді қарап-тексеру кезіндегі маман қызметінің міндеттері мен кезеңдері.

Конспектiлеу қажет: Маман-криминалистің тергеу әрекеттеріне қатысуы. – Санкт-Петербург, 2003. – 208 б. (Дәрістердің электрондық ресурсы) 14-15, 26-32 беттер.

№ 3 ТАҚЫРЫП	Қылмыстың жекелеген түрлері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
	Дәріс 2 сағат

Жоспар:

1. Қылмыстың жекелеген түрлері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің мақсаттары мен міндеттері.
2. Оқиға болған жерді қарап-тексеруде маманның қатысуы бойынша ұсынымдар.
3. Оқиға болған жерді қарап-тексерудің нәтижелерін бағалау.

Әдебиет:

Негізгі:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық–процестік кодексі. Алматы, «Норма-К» баспасы, 2014.
2. «ПО жедел-криминалистикалық қызметті жүзеге асыру Ережесі» Қазақстан Республикасы ПМ № 75 бұйрығы. 21.07.2014 ж..
3. Қазақстан Республикасының “Қазақстан Республикасындағы соттық- сараптамалық қызмет туралы” Заңы. 20.01.2010ж
4. Криминалистика: Оқулық. Е.Ғ.Жәкішевтің редакциялауымен. – Алматы, 2006.
5. Шакенов А.О. Криминалистика. Оқулық. – Астана, 2008.
6. Шакенов А.О. Сот экспертологиясы. Оқулық құрал. Қарағанды, 2011.
7. Криминалистика: Учебник / Отв. ред. Б. М. Нурғалиев. Караганда: Болашақ-Баспа, 2009.
8. Справочная книга следователя», под редакцией Д.Т.Кенжетева, Караганды, 2015 г.

9. Ищенко, П.П. Специалист в следственных действиях: учеб. пособие / П.П. Ищенко. – М.: Норма, 1990. – 254 с.

10. Хрусталеv В.Н., Трубицын Р.Ю. Участие специалиста-криминалиста в следственных действиях. - СПб.: Питер, 2003 .

11. Гинзбург А.Я., Поврезнюк Г.И., Оганов Н.И. Криминалистика: рекомендации к раскрытию преступлений. Учебно-практическое пособие.- Алматы: Жеті жарғы, 2005.

Қосымша:

1. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г. и др. Криминалистика. Норма - 2007, 944 с.

2. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза: Курс общей теории. М.: Норма, 2006.

3. А.А.Гинзбург, Г.И.Поврезнюк, А.В.Калинин, справочник следователя. Алматы, 1998г.

4. Руководство для следователей. – М., 1981г. т.1.

5. Бишманов Б.М. Эксперт и специалист в уголовном судопроизводстве. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2003.

6. Дильбарханова Ж.Р. Специальные знания в расследовании транснациональных преступлений. - Алматы, 2007.

7. Коржумбаева Т.М. Теоретические и практические проблемы использования специальных знаний при расследовании краж: дис. ... к.ю.н. - Алматы, 2005.

8. Коржумбаева Т.М. Использование специальных знаний при расследовании краж: Учебное пособие. – Алматы: ООНИиРИП Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2012.

9. Поврезнюк Г.И., Брушковский К.Б. Специалист в уголовном и гражданском судопроизводстве. Учеб.-практ. Пособие / Под ред. проф. А.Ф. Аубакирова. –Алматы, 2001.

10. Сырков С.М, Меженцев Г.Н. Участие специалиста в осмотре орудий взлома на местах кражи. - М.: ВНИИ МВД СССР, 1982.

Курсанттың өзіндік жұмысы – 10 сағат

Мақсат: Қарап-тексерудің түсінігі, міндеттері мен мазмұны, оның кезеңдері (сатылары); түрлері; ұйымдастыру және жүргізу тәртібі туралы теориялық білімдер алу.

Міндеттер: Қарап-тексерудің негізгі теориялық ережелерін зерделеу, оқиға болған жерге қарап-тексеру жүргізудің практикалық іскерлігіне дағдыландыру.

Өз бетімен келесі сұрақтарды зерделеу қажет:

Оқиға болған жерді қарап-тексеру. Жергілікті жерді қарап-тексеру. Бөлмені қарап-тексеру. Оқиға орны болып табылмайтын тұрғын жайлар мен басқа да заңды иеліктегі жерлерді қарап-тексеру. Заттар мен құжаттарды қарап-тексеру. Жануарлар мен олардың мәйіттерін қарап-тексеру. Куәландыру.

Оқиға болған жерді қарап-тексеру кезіндегі маман қызметінің міндеттері мен кезеңдері.

Қарап-тексерудің дайындық кезеңі: тергеушінің оқиға болған жерге қарап-тексеру жүргізу туралы шешім қабылдаған сәтінен бастап, оны бастағанға дейін; техникалық құралдарды дайындау. Жұмыс кезеңі: Жалпы және егжей-тегжейлі қарап-тексеру; қарап-тексеру объектісін зерделеу, олардың жекелеуші белгілерін анықтау бойынша тергеушіге көмек көрсету; қарап-тексеру объектісінің тергеп-тексеріліп отырған оқиғаға қатысы барлығын анықтау. Қорытынды кезең: Тергеу әрекетінің барысы мен нәтижелерін бекіту. Фотоға түсірудің ерекшеліктері: түсірудің әдістері мен тәсілдерін таңдау; фототүсірілімдер мен фотокестені ресімдеуге қойылатын талаптар. Бейнежазбаның ерекшеліктері: бейнежазба жүргізудің тәртібі, бейнежазбаның әдістері мен тәсілдері.

Конспектiлеу қажет: Маман-криминалистің тергеу әрекеттеріне қатысуы. – Санкт-Петербург, 2003. – 208 б. (Дәрістердің электрондық ресурсы) 165-201 беттер.

№ 3.1 ТАҚЫРЫП	Ұрлық, тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 1 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Ұрлық істері бойынша қарап-тексеру жүргізудің типтік объектілері.
2. Бөлмеге ену арқылы жасалатын ұрлық кезінде пайда болатын із картинасы.
3. Еркін ену арқылы жасалатын ұрлық кезінде пайда болатын із картинасы.
4. Ұрлық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәртібі.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар еркін ену және тұрғын үй-жайға кірумен байланысты ұрлық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуы бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді, электрондық оқу-әдістемелік кешенді қолдануы қажет.

№ 3.1 ТАҚЫРЫП	Ұрлық, тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 2 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Оқиға болған жерді қарап-тексеру жағдайында сындыру(бұзу) құралдарын табу, бекіту және алудың әдістері.
2. Бекіту құрылғыларын қарап-тексерудің тәртібі.
3. Нашар көрінетін және көрінбейтін қол іздерін әртүрлі құралдардың көмегімен табу, бекіту және алудың әдістері.
4. Оқиға болған жерді қарап-тексеру хаттамасында қол іздерін сипаттаудың тәртібі.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар қол іздерін, сындыру құралдарының іздерін, бекіту құрылғыларын табу, бекіту, алу, қарап-тексеру және сипаттау бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді, электрондық оқу-әдістемелік кешенді қолдануы қажет.

№ 3.1 ТАҚЫРЫП	Ұрлық, тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 3 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің мақсаттары мен міндеттері.
2. Тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруде маманның қатысуы бойынша ұсынымдар.
3. Тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеру нәтижелерін бағалау, болжамдар құру.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жердегі іздер картинасын зерделеу бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді, электрондық оқу-әдістемелік кешенді қолдануы қажет.

№ 3.1 ТАҚЫРЫП	Ұрлық, тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 4 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Ұрлық, тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің типтік объектілері.
2. Тонау және қарақшылық қылмыстарын жасау кезінде пайда болатын із картиналары.

3. Тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәртібі.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар тонау және қарақшылықпен байланысты оқиға болған жерді қарап-тексеруде маманның қатысуы бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді, электрондық оқу-әдістемелік кешенді қолдануы қажет.

№ 3.1 ТАҚЫРЫП	Ұрлық, тонау және қарақшылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 5 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Микрообъектілердің түрлері.
2. Оқиға болған жерді қарап-тексеру барысында микрообъектілер мен микроіздерді табу, бекіту, алу және буып-түюдің әдістері мен тәсілдері.
3. Шаштарды, талшықтарды бекіту, алу, буып-түю тәсілдері.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар оқиға болған жерді қарап-тексеруде микрообъектілерді, шаштар мен талшықтарды табу, бекіту, алу және буып-түю бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді, электрондық оқу-әдістемелік кешенді қолдануы қажет.

№ 3.2 ТАҚЫРЫП	Адам өлтіру және зорлау істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 6 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Адам өлтіру және зорлау істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің типтік объектілері.
2. Адам өлтіру қылмысын жасау кезінде пайда болатын із картинасы.
3. зорлау қылмысын жасау кезінде пайда болатын із картинасы.
4. Адам өлтіру және зорлау істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәртібі.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар адам өлтіру және зорлау істері туралы оқиға болған жерді қарап-тексеру барысында із картинасын зерделеу бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді, электрондық оқу-әдістемелік кешенді қолдануы қажет.

№ 3.2 ТАҚЫРЫП	Адам өлтіру және зорлау істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 7 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Мәйіт табылған кезде оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәртібі.
2. Мәйітті танымдық фототүсірудің тәсілі, оны дактилоскопиялаудың тәртібі.
3. Атыс қаруынан келтірілген зақымдануларды қарап-тексерудің тәртібі.
4. Қаруды табылған жерінде қарап-тексеру жүргізу барысында онымен жұмыс жасаудың тәртібі.
5. Қару, пуля және гильзаны қарап-тексерудің тәртібі.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар мәйіттің табылуы кезінде қарап-тексеру жүргізу, мәйітті фототүсіру және дактилоскопиялау, атыс қаруынан келтірілген зақымдануларды, қаруды, пуляны, гильзаны қарап-тексеру бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді, электрондық оқу-әдістемелік кешенді қолдануы қажет.

№ 3.2 ТАҚЫРЫП	Адам өлтіру және зорлау істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 8 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Зорлау қылмысының орнын қарап-тексерудің тәртібі.
2. Шығу тегі биологиялық іздерді табу, бекіту, алудың әдістері мен құралдары.
3. Шығу тегі биологиялық іздерді қарап-тексеру хаттамасында сипаттап жазу.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар зорлау қылмысының орнын қарап-тексеру, шығу тегі биологиялық іздерді табу, бекіту, алу және сипаттау бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 3.3 ТАҚЫРЫП	Азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 9 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің мақсаттары мен міндеттері.
2. Азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруде маманның қатысуының тәртібі.
3. Азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің нәтижелерін бағалау және болжамдар құру.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеру кезінде қалыптасқан ахуалды зерделеу және талдау бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді, электрондық оқу-әдістемелік кешенді қолдануы қажет.

№ 3.3 ТАҚЫРЫП	Азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 10 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің типтік объектілері.
2. Азаматтардың хабарсыз кетуі кезінде пайда болатын із картинасы.
3. Азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәртібі.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар азаматтардың хабарсыз кетуі туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеру бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 3.4 ТАҚЫРЫП	Жол-көлік оқиғалары туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 11 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Жол-көлік оқиғалары туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің типтік объектілері.
2. Жол-көлік оқиғалары туралы істер бойынша пайда болатын із картинасы.
3. Жол-көлік оқиғалары туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәртібі.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар жол-көлік оқиғалары туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәжірибелік дағдыларына үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 3.4 ТАҚЫРЫП	Жол-көлік оқиғалары туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 12 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Жүргізуші оқиға орнынан жасырынған жағдайларда ЖКО орнын қарап-тексерудің ерекшеліктері.
2. Көлік құралын қарап-тексерудің тәртібі.
3. Жол-көлік оқиғасы орнын қарап-тексерудің нәтижелерін бекіту.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар көлік құралдарын қарап-тексеру және жол-көлік оқиғасы болған жерді қарап-тексеру нәтижелерін бекітудің тәжірибелік дағдыларына үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 3.5 ТАҚЫРЫП	Бұзақылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 13 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Бұзақылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің мақсаттары мен міндеттері.
2. Бұзақылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруде маманның қатысуы бойынша ұсынымдар.
3. Бұзақылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеру нәтижелерін бағалау, болжамдар құру.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар бұзақылық істері бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәжірибелік дағдыларына үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 3.6 ТАҚЫРЫП	Есірткі заттар, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымы туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруге маманның қатысуының ерекшеліктері
№ 14 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Есірткі заттар, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымымен байланысты істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексеруді типтік объектілері (жеке тұлғаның үй-жайы, мемлекеттік мекеме, көлік құралы, егіс, аула-бақша телімдері және т.б.).
2. Есірткі заттарды жымқыру істері бойынша пайда болатын із картинасы.
3. Есірткі заттарды заңсыз сатып алу, сақтау, дайындау немесе сату туралы істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәртібі.

4. Құрамында есірткі заттар бар өңдеуге тыйым салынған өсімдіктерді заңсыз егумен байланысты істер бойынша қарап-тексеруді жүргізу тәртібі.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар есірткі заттар, психотроптық заттар мен олардың прекурсорларының заңсыз айналымымен байланысты істер бойынша оқиға болған жерді қарап-тексерудің тәжірибелік дағдыларына үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 4 ТАҚЫРЫП	Тергеу әрекеттерін жүргізу барысында іздер мен объектілерді алдын ала зерттеу
	Дәріс 2 сағат

Жоспар:

1. Алдын ала зерттеудің түсінігі, мәні, объектілері мен жүргізу әдістемесі.
2. Алдын ала зерттеудің әдістері мен құралдары.
3. Алдын ала зерттеу нәтижелерін ресімдеу және қолдану.

Әдебиет:

Негізгі:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық–процестік кодексі. Алматы, «Норма-К» баспасы, 2014.
2. «ПО жедел-криминалистикалық қызметті жүзеге асыру Ережесі» Қазақстан Республикасы ИМ № 75 бұйрығы. 21.07.2014 ж..
3. Қазақстан Республикасының “Қазақстан Республикасындағы соттық- сараптамалық қызмет туралы” Заңы. 20.01.2010ж
4. Криминалистика: Оқулық. Е.Ғ.Жәкішевтің редакциялауымен. – Алматы, 2006.
5. Шакенов А.О. Криминалистика. Оқулық. – Астана, 2008.
6. Шакенов А.О. Сот экспертологиясы. Оқулық құрал. Қарағанды, 2011.
7. Криминалистика: Учебник / Отв. ред. Б. М. Нургалиев. Караганда: Болашақ-Баспа, 2009.
8. Справочная книга следователя», под редакцией Д.Т.Кенжетаева, Караганды, 2015 г.
9. Ищенко, П.П. Специалист в следственных действиях: учеб. пособие / П.П. Ищенко. – М.: Норма, 1990. – 254 с.
10. Хрусталеv В.Н., Трубицын Р.Ю. Участие специалиста-криминалиста в следственных действиях. - СПб.: Питер, 2003 .
11. Гинзбург А.Я., Поврезнюк Г.И., Оганов Н.И. Криминалистика:

рекомендации к раскрытию преступлений. Учебно-практическое пособие.- Алматы: Жеті жарғы, 2005.

Қосымша:

1. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г. и др. Криминалистика. Норма - 2007, 944 с.
2. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза: Курс общей теории. М.: Норма, 2006.
3. А.А. Гинзбург, Г.И. Поврезнюк, А.В. Калинин, справочник следователя. Алматы, 1998г.
4. Руководство для следователей. – М., 1981г. т.1.
5. Бишманов Б.М. Эксперт и специалист в уголовном судопроизводстве. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2003.
6. Дильбарханова Ж.Р. Специальные знания в расследовании транснациональных преступлений. - Алматы, 2007.
7. Коржумбаева Т.М. Теоретические и практические проблемы использования специальных знаний при расследовании краж: дис. ... к.ю.н. - Алматы, 2005.
8. Коржумбаева Т.М. Использование специальных знаний при расследовании краж: Учебное пособие. – Алматы: ООНИиРИП Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2012.
9. Поврезнюк Г.И., Брушковский К.Б. Специалист в уголовном и гражданском судопроизводстве. Учеб.-практ. Пособие / Под ред. проф. А.Ф. Аубакирова. –Алматы, 2001.
10. Сырков С.М, Меженцев Г.Н. Участие специалиста в осмотре орудий взлома на местах кражи. - М.: ВНИИ МВД СССР, 1982.

№ 4 ТАҚЫРЫП	Тергеу әрекеттерін жүргізу барысында іздер мен объектілерді алдын ала зерттеу
№ 1 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Алдын ала зерттеудің объектілері.
2. Алдын ала зерттеудің әдістері мен құралдары.
3. Алдын ала зерттеудің әдістемесі.
4. Іздер мен объектілерді алдын ала зерттеу процесінде алынған нәтижелерді ресімдеу.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар алдын ала зерттеудің әдістемелері бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 4 ТАҚЫРЫП	Тергеу әрекеттерін жүргізу барысында іздер мен объектілерді алдын ала зерттеу
№ 2 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Дактилоскопиялық және трасологиялық іздерді алдын ала зерттеу.
2. Киімнің, аяқкиімнің, сындыру құралдарының іздерін алдын ала зерттеу.
3. Шығу тегі биологиялық іздер мен микрообъектілерді алдын ала зерттеу.
4. Құжаттар мен ақша белгілерін алдын ала зерттеу.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар қолдың, аяқкиімнің, киімнің, сындыру құралдарының іздерін, шығу тегі биологиялық іздерді, микрообъектілерді, құжаттар мен ақша белгілерін алдын ала зерттеу бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

Курсанттың өзіндік жұмысы – 6 сағат

Мақсат: Іздерді алдын ала зерттеу әдістері және олардың нәтижелерін қылмыстарды тергеп-тексеру кезінде қолдану туралы теориялық білімдер алу.

Міндеттер: Іздерді алдын ала зерттеу әдісі мен алынған ақпаратты қылмыстарды тергеп-тексеру кезінде қолданудың негізгі теориялық ережелерін зерделеу.

Өз бетімен келесі сұрақтарды зерделеу қажет:

Тергеу әрекетін жүргізу кезінде іздерді алдын ала зерттеудің түсінігі мен мақсаттары. Алдын ала зерттеудің кезеңдері мен әдістері және олардың нәтижелерін ресімдеу тәртібі. Қылмысты жасаған тұлғаның белгілері мен тергеп-тексеріліп отырған оқиғаның мән-жайларын анықтау үшін материалдық іздерді алдын ала зерттеу нәтижелерін қолдану.

Конспектілеу қажет: Маман-криминалистің тергеу әрекеттеріне қатысуы. – Санкт-Петербург, 2003. – 208 б. (Дәрістердің электрондық ресурсы) 36-113 беттер.

№ 5 ТАҚЫРЫП	Маманның жекелеген тергеу әрекеттерін жүргізу барысына қатысуы
	Дәріс 2 сағат

Жоспар:

1. Жекелеген тергеу әрекеттерінің түсінігі, мәні, түрлері мен міндеттері.

2. Жекелеген тергеу әрекеттерін жүргізуде маманның қатысуының ерекшеліктері.

Әдебиет:

Негізгі:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық–процестік кодексі. Алматы, «Норма-К» баспасы, 2014.
2. «ПО жедел-криминалистикалық қызметті жүзеге асыру Ережесі» Қазақстан Республикасы ПМ № 75 бұйрығы. 21.07.2014 ж..
3. Қазақстан Республикасының “Қазақстан Республикасындағы соттық- сараптамалық қызмет туралы” Заңы. 20.01.2010ж
4. Криминалистика: Оқулық. Е.Ғ.Жәкішевтің редакциялауымен. – Алматы, 2006.
5. Шакенов А.О. Криминалистика. Оқулық. – Астана, 2008.
6. Шакенов А.О. Сот экспертологиясы. Оқулық құрал. Қарағанды, 2011.
7. Криминалистика: Учебник / Отв. ред. Б. М. Нурғалиев. Караганда: Болашақ-Баспа, 2009.
8. Справочная книга следователя», под редакцией Д.Т.Кенжетева, Караганды, 2015 г.
9. Ищенко, П.П. Специалист в следственных действиях: учеб. пособие / П.П. Ищенко. – М.: Норма, 1990. – 254 с.
10. Хрусталеv В.Н., Трубицын Р.Ю. Участие специалиста-криминалиста в следственных действиях. - СПб.: Питер, 2003 .
11. Гинзбург А.Я., Поврезнюк Г.И., Оганов Н.И. Криминалистика: рекомендации к раскрытию преступлений. Учебно-практическое пособие.- Алматы: Жеті жарғы, 2005.

Қосымша:

1. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г. и др. Криминалистика. Норма - 2007, 944 с.
2. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза: Курс общей теории. М.: Норма, 2006.
3. А.А.Гинзбург, Г.И.Поврезнюк, А.В.Калинин, справочник следователя. Алматы, 1998г.
4. Руководство для следователей. – М., 1981г. т.1.
5. Бишманов Б.М. Эксперт и специалист в уголовном судопроизводстве. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2003.
6. Дильбарханова Ж.Р. Специальные знания в расследовании транснациональных преступлений. - Алматы, 2007.
7. Коржумбаева Т.М. Теоретические и практические проблемы использования специальных знаний при расследовании краж: дис. ... к.ю.н. - Алматы, 2005.
8. Коржумбаева Т.М. Использование специальных знаний при расследовании краж: Учебное пособие. – Алматы: ООНИиРИР Алматинской академии МВД Республики Казахстан, 2012.

9. Поврезнюк Г.И., Брушковский К.Б. Специалист в уголовном и гражданском судопроизводстве. Учеб.-практ. Пособие / Под ред. проф. А.Ф. Аубакирова. –Алматы, 2001.

10. Сырков С.М, Меженцев Г.Н. Участие специалиста в осмотре орудий взлома на местах кражи. - М.: ВНИИ МВД СССР, 1982.

Курсанттың өзіндік жұмысы – 8 сағат

Мақсат: тергеу әрекеттерін жүргізу, оларды техникалық сүйемелдеуді ұйымдастыру және жүргізу бойынша теориялық білімдер алу.

Міндеттер: тергеу әрекеттерін жүргізу, оларды техникалық сүйемелдеуді ұйымдастыру және жүргізу бойынша негізгі теориялық ережелерді зерделеу.

Өз бетімен келесі сұрақтарды зерделеу қажет:

Тергеу әрекеттінің түсінігі, мәні, міндеттері мен түрлері. Маманды жүргізілетін тергеу әрекетіне дайындау; тергеу әрекеттерін жүргізу кезінде тергеушіге көмек көрсету; тергеу әрекеттерінің барысы мен нәтижелерін бекіту.

Конспектілеу қажет: Маман-криминалистің тергеу әрекеттеріне қатысуы. – Санкт-Петербург, 2003. – 208 б. (Дәрістердің электрондық ресурсы) 22-36 беттер.

№ 5.1 ТАҚЫРЫП	Маманның тінту және алу жүргізу барысына қатысуы
№ 1 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Тінтудің дайындық кезеңінде маманның қатысуының ерекшеліктері.

2. Тінтудің жұмыс және қорытынды кезеңдерінде маманның қатысуының ерекшеліктері.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар тінту барысында іздестіру шараларын жүргізуге дайындық және оларды жүргізу бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 5.1 ТАҚЫРЫП	Маманның тінту және алу жүргізу барысына қатысуы
№ 2 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Тінтуді бекітудің ерекшеліктері.

2. Алуды бекітудің ерекшеліктері.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар тінту және алу жүргізуді бекіту бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 5.2 ТАҚЫРЫП	Маманның айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылау мен тергеу экспериментін жүргізу барысына қатысуы
№ 3 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Тергеу экспериментінің түрлері мен міндеттері.
2. Тергеу экспериментінің дайындық кезеңінде маманның қатысуының ерекшеліктері.
3. Тергеу экспериментінің жұмыс кезеңінде маманның қатысуының ерекшеліктері.
4. Тергеу экспериментінің қорытынды кезеңінде маманның қатысуының ерекшеліктері.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар тергеу экспериментін жүргізуді бекіту бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 5.2 ТАҚЫРЫП	Маманның айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылау мен тергеу экспериментін жүргізу барысына қатысуы
№ 4 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылаудың түсінігі мен міндеттері.
2. Айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылаудың дайындық кезеңінде маманның қатысуының ерекшеліктері.
3. Айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылаудың жұмыс кезеңінде маманның қатысуының ерекшеліктері.
4. Айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылаудың қорытынды кезеңінде маманның қатысуының ерекшеліктері.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар айғақтарды сол жерде тексеру және нақтылауды бекіту бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 5.3 ТАҚЫРЫП	Маманның жауап алу және тану үшін көрсетуді жүргізу барысына қатысуы
№ 5 сабақ	Тәжірибелік 4 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Заттай дәлелдемелерді қолдану арқылы жауап алу барысында тергеуші мен маманның өзара әрекеттесуі.
2. Маманның жауап алу кезінде қатысуының ерекшеліктері.
3. Жауап алу барысын бекіту кезінде қолданылатын техникалық құралдар мен тәсілдер.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар жауап алу барысын бекіту бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 5.3 ТАҚЫРЫП	Маманның жауап алу және тану үшін көрсетуді жүргізу барысына қатысуы
№ 6 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Тану үшін көрсету кезінде маманның қатысуының ерекшеліктері.
2. Тану үшін көрсетудің барысы мен нәтижелерін бекітудің ерекшеліктері.
3. Тану үшін көрсетудің барысын бекіту кезінде қолданылатын техникалық құралдар мен тәсілдер.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар тану үшін көрсетуді бекіту бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

№ 6 ТАҚЫРЫП	Маманның салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілер алу барысына қатысуы
	Дәріс 2 сағат

Жоспар:

1. Салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін алынатын үлгілердің түсінігі, мәні және түрлері.
2. Салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілер алу барысына маманның қатысуының ерекшеліктері.

№ 6 ТАҚЫРЫП	Маманның салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілер алу барысына қатысуы
№ 1 сабақ	Тәжірибелік 2 сағат

Бақылау сұрақтары:

1. Гомеоскопиялық және механоскопиялық үлгілерді алу кезінде маманның қатысуының ерекшеліктері.
2. Салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілер алудың нәтижелерін ресімдеу.

Тәжірибелік тапсырма:

Сабақ барысында курсанттар гомеоскопиялық және механоскопиялық үлгілерді алу және салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілер алу бойынша тәжірибелік дағдыларға үйренеді.

Тәжірибелік сабаққа дайындалу барысында курсанттар дәріс сабағының конспектісін, ұсынылатын әдебиетті, нормативтік құқықтық актілерді қолдануы қажет.

Курсанттың өзіндік жұмысы – 2 сағат

Мақсат: салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілер алуды ұйымдастыру және жүргізу бойынша теориялық білімдер алу.

Міндеттер: салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілер алуды ұйымдастыру және жүргізу бойынша негізгі теориялық ережелерді зерделеу, осы тергеу әрекетін техникалық сүйемелдеу бойынша практикалық іскерлікке дағдыландыру.

Өз бетімен келесі сұрақтарды зерделеу қажет:

Салыстырмалы зерттеу жүргізу үшін үлгілердің түсінігі, мәні және түрлері.

Конспектілеу қажет: Маман-криминалистің тергеу әрекеттеріне қатысуы. – Санкт-Петербург, 2003. – 208 б. (Дәрістердің электрондық ресурсы) 18-22 беттер.

Тақырыптық жоспар мен сабақтардың жоспарын дайындаған:

Қылмыстарды ашу және тергеп-тексеруді техника-криминалистикалық қамтамасыз ету кафедрасының аға оқытушысы полиция майоры А.Ж. Жүнүсова.

Тақырыптық жоспар мен сабақтардың жоспары кафедра отырысында талқыланды және мақұлданды.

«___» _____ 2016 жылғы № ___ хаттама

Қылмыстарды ашу және тергеп-тексеруді
техника-криминалистикалық қамтамасыз ету
кафедрасының бастығы
полиция полковнигі

А.Б.Жакулин